

ادامه از صفحه ۱۶

حل بحران منابع آب زیرزمینی و بازنگری در سیاست‌ها

۲-۲-۳- افزایش تلفات تبخیر آب در روش آبیاری بارانی حدود ۸۵ درصد اراضی کشاورزی کشور به کاشت محصولات زراعی اختصاص دارد. بخش عمده‌ای از اراضی زراعی کشور پس از اجرای سامانه‌های نوین آبیاری تحت‌فشار با سامانه آبیاری بارانی موردبهره‌برداری قرار می‌گیرند. در سامانه آبیاری بارانی تلفات تبخیر آب مصرفی در مقایسه با آبیاری سطحی و سنتنی افزایش می‌یابد. زیرا در سامانه آبیاری بارانی، سه سطح تبخیر وجود دارد: سطح اول: تبخیر در هوا در اثر بخش ذرات آب در هوا؛

سطح دوم: تبخیر از سطح برگ؛

سطح سوم: تبخیر از سطح زمین؛

مقایسه آبیاری بارانی با سه سطح تبخیر با آبیاری سطحی که یک سطح تبخیر دارد، نشان می‌دهد توسعه سامانه نوین آبیاری تحت‌فشار بارانی نه‌تنها منجر به صرفه‌جویی در مصرف آب نمی‌شود بلکه تلفات تبخیر را افزایش می‌دهد. ازآنجاکه در آبیاری بارانی مدت آبیاری بیشتر و آبیاری با تکرار بیشتر و در تناوب‌های زمانی کوتاه‌تر صورت می‌گیرد عملا حجم تلفات تبخیر و درنتیجه حجم آب مصرفی در آن در مقایسه با روش‌های آبیاری سطحی بیشتر است.

۲-۳- تحقیقات دانشگاه آیداهو می‌گوید، افزایش مصارف آب در اثر بالا بردن راندمان آبیاری اساتید دانشگاه آیداهو نتایج پژوهش‌های تجربی خود در ۹۰۰ هزار نمونه که هر نمونه معرف ۹/ هکتار بوده است را ارائه کرده‌اند. مطابق نتایج تحقیقات مزبور افزایش راندمان آبیاری نه‌تنها منجر به کاهش مصارف آب نمی‌شود بلکه باعث افزایش مصارف آب می‌شود. آنها با استناد به نتایج دیگر پژوهش‌های صورت‌گرفته گزارش کرده‌اند: «تبخیر و تعرق گیاه با استقرار آبیاری قطره‌ای شش تا ۱۰ درصد بیش از روش آبیاری سطحی است» (Bu- ret et al, ۲۰۰۲). همچنین به پژوهش‌های دیگر استناد کرده‌اند که تأیید کرده است «مصارف آب در اثر بالا بردن راندمان آبیاری کاهش نمی‌یابد و حتی ممکن است افزایش یابد» (Scheierling et al 2004) آنها نتایج پژوهشی دیگر را ارائه کرده‌اند که در آن هشدار داده شده است: «صرفه جویی تضمین‌شده نیست و باید بحرانی‌ترشدن وضعیت پیش‌بینی شود» (Perry et al, 2009)

این در حالی است که به روشنی به پژوهشی دیگر استناد کرده‌اند که در آن اعلام شده است: «در اثر بالا بردن راندمان آبیاری، حجم آب مصرفی افزایش خواهد یافت.» (Huffaker and Winitlessley, 2003) در مقاله استناد دانشگاه آیداهو، سه مکانیسم که موجب می‌شود اصلاح تکنولوژی آبیاری و بهبود مدیریت، موجب افزایش حجم آب مصرفی شود به شرح زیر نام برده شده است:

۱- «آبیاری قطره‌ای قسمت محدودتری از خاک را آبیاری می‌کند ولی این محدوده در مدت طولانی‌تری خیس است.» (Burt et al, 2002)

۲- «حجم آب صرفه‌جویی شده صرف توسعه

کشت می‌شود.»

۳- «اصلاح تکنولوژی و بهبود مدیریت موجب افزایش تولید محصول می‌شود که این افزایش موجب افزایش حجم آب مصرفی می‌شود حتی اگر توسعه‌ای صورت نگرفته باشد.»

۴- نتیجه‌گیری

۱- بحران آب زیرزمینی در کشور گسترده و عمیق است و با توجه به پیام آن در بروز پدیده فرونشست سراسری دشت‌ها، نیازمند درپیش‌گرفتن سیاست‌هایی هماهنگ و مؤثر برای احیای آبخوان‌ها است.
۲- تعریف قانونی رایج که طی‌شدن تشریفات قانونی و اداری منجر به صدور مجوز برداشت آب از آبخوان‌ها را مبنای مجازشمردن برداشت آب از آبخوان‌ها می‌داند، نیازمند بازنگری اساسی است.
در صدور مجوز برداشت‌ها توان اکولوژیک کنونی دشت‌ها درنظر گرفته نشده است و درنتیجه بیش از توان اکولوژیک دشت‌ها، تحت‌عنوان برداشت مجاز، پروانه‌های برداشت آب از آبخوان‌ها صادر شده است.
۳- سیاست‌های ناهم‌هنگ جاری که با اعطای یارانه زیاد به حامل‌های انرژی پمپاژ آب از آبخوان‌ها، مردم به برداشت هرچه بیشتر آب ترغیب می‌شوند.
۴- سیاست توسعه سامانه‌های نوین تحت‌فشار به اهداف تعیین‌شده برای آن عینا کاهش مصارف آب و کاهش بحران آب در کشور نمی‌انجامد. توسعه روش‌های نوین آبیاری تحت‌فشار به دلیل قطع‌کردن آب برگشتی در روش‌های آبیاری سطحی به آبخوان که یکی از منابع تغذیه آبخوان است.

اجرای آبیاری تحت‌فشار در مناطقی توجیه‌پذیر است که به عنوان آبیاری تکمیلی در مواقع خشکی به‌کار گرفته شود. بدین‌است این مناطق جزء مناطق نیمه‌مرطوب بوده و آب به‌طور عمده از بارندگی تأمین می‌شود. ازاین‌رو رطوبت نسبی هوا نیز بالااست. بنابراین میزان تبخیر بسیارکمتر از تبخیر در مناطق خشک که رطوبت نسبی پایینی دارد، است.
۵- بحران فراگیر آب تقاضای زیرزمینی در کشور نیازمند نگرشی نو و بازنگری در رویکردهای گذشته و سیاست‌های جاری چه در حوزه مدیریت منابع آب و چه در حوزه قیمت‌گذاری حامل‌های انرژی مصرفی در بخش کشاورزی است.

• **عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی اصفهان)**
• **عضو کمیته آب با اتق بازگانی اصفهان)**

روز گذشته، وزیر دفاع ایران به عراق سفر کرد؛ سفری که گفته می‌شود در پاسخ به دعوت و سفر سال گذشته همتای عراقی‌اش به تهران انجام گرفت؛ اما سفر او یک روز پس از سقوط شهر لجستیکی الرمادی، مرکز استان الانبار، و تصرف آن به‌دست نیروهای داعش انجام می‌شود. این شهر از لحاظ امنیتی در عراق از آن‌چنان اهمیتی برخوردار است که به سرعت ترتیبات نظامی برای آزادسازی شهر آغاز شد. آنچنان‌که نخست‌وزیر عراق از شیعیان خواسته برای اعزام به منطقه رمادی که پایگاه سنی عراق است، آماده شوند. استان الانبار، بزرگ‌ترین استان عراق است و با کشورهای عربستان سعودی، اردن و سوریه مرز مشترک دارد.

در سفر سه‌روزه وزیر دفاع ایران به عراق، دیدار با رئیس‌جمهور،

نخست‌وزیر و رئیس پارلمان عراق گنجانده شده است، همچنین نشستی با کمیسیون امنیت و دفاع پارلمان عراق ترتیب داده می‌شود و وزیر دفاع ایران دیداری جداگانه با «ابراهیم الجعفری» وزیر خارجه عراق خواهد داشت. این سفر در حالی انجام می‌شود که اواخر هفته گذشته فواد معصوم، رئیس‌جمهوری عراق، به تهران آمد و دیدارهایی با مقامات عالی ایران داشت. خالد العبدیدی، وزیر دفاع عراق، هم دی ماه سال گذشته به تهران سفر کرده بود و در آن سفر، دو کشور تفاهم‌نامه همکاری‌های دفاعی امضا کردند. به گزارش «فارس»، سردار «حسین دهقان» وزیر دفاع ایران ابتدای این سفر سه‌روزه در گفت‌وگو با شبکه کردی «روداو»، گفت: «اگر نیاز باشد به اربیل نیز می‌روم». وزیر دفاع عراق در استقبال از همتای ایرانی

رئیس‌جمهوری در دیدار وزیر خارجه مجارستان:

تحریم، بی‌نتیجه و غیرقابل قبول است

ظریف: اجرای پروتکل به معنای بازدید بی‌رویه نیست

عین‌پایگاه اطلاعاتی رسانی ریاست جمهوری

خارجه مجارستان دیدار کرد، این دیدار علاوه‌بر روابط دوجانبه، تحت تأثیر مذاکره هسته‌ای و مسائل منطقه‌ای بود. وزیر خارجه مجارستان بعد از ۱۴ سال به تهران سفر کرده است. جواد ظریف در این دیدار تأکید کرد «پروتکل الحاقی به هیچ‌وجه اجازه دسترسی بی‌رویه بی‌دلیل به ساختارهای کشورها را نمی‌دهد، بلکه چارچوب قاعده‌مندی فراهم می‌کند که امروز این چارچوب در نزدیک به ۱۲۴ کشور در حال اجرا است. مقررات موجود مانع سوءاستفاده از این‌گونه دسترسی‌هاست، ضمن اینکه اینها بازرسی نیست، بلکه دسترسی است که براساس چارچوبی مشخص و مدیریت شده است.»

وی یادآور شد: «زمانی که بر سر پروتکل الحاقی در ده ۹۰ میلادی مذاکره شد، چارچوب‌هایی برای اینکه دسترسی‌ها به اسرار نظامی و حتی اقتصادی کشورها

زمینه‌های همکاری سیاسی واقتصادی

ظریف در این دیدار با بیان اینکه امکان گسترش روابط دوجانبه در حوزه‌های مختلف وجود دارد، گفت: «بیش از دو هزار دانشجوی ایرانی در مجارستان

سفر وزیر دفاع ایران به عراق در میان بحران الرمادی

خود گفته است: به شدت به حمایت و کمک ایران نیازمندیم. خبرگزاری ایرنا، مهم‌ترین هدف سفر هیات ایرانی را «گسترش همکاری‌های نظامی و دفاعی»، «بررسی راه‌های هم‌افزایی مبارزه با تروریسم و ایجاد امنیت و ثبات در منطقه» و «تبادل‌نظر پیرامون روابط دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی» عنوان کرده است. هفته گذشته اخباری تأییدشده در شبکه‌های اجتماعی از بازگشت سردار سلیمانی به عراق منتشر شده بود. روز گذشته هادی عامری، دبیرکل سازمان بدر عراق، از فرماندهان «نیروی بسیج مردمی» که به منظور فرماندهی عملیات آزادسازی رمادی وارد انبار شده است، مسئولان استان الانبار را مسئول سقوط رمادی دانست و اعلام کرد آنها می‌بایست زودتر پیشنهاد مشارکت نیروی مردمی در دفاع از این شهر را می‌پذیرفتند.

رئیس‌جمهوری در دیدار وزیر خارجه مجارستان:

تحریم، بی‌نتیجه و غیرقابل قبول است

تحصیل می‌کنند و زمینه همکاری‌های فرهنگی و آموزشی، با توجه به سابقه فرهنگی دو طرف فراهم است.» وی با اشاره به زمینه‌های مشترک همکاری‌های اقتصادی و انرژی اظهار کرد: «زمینه برای گسترش همکاری‌ها و ارتباطات گسترده فراهم است، ضمن اینکه دو طرف دیدگاه مشترکی درباره ضرورت حل‌وفصل صلح‌آمیز و سیاسی اختلافات منطقه‌ای و مبارزه با افراط‌گرایی و تروریسم دارند و اینها زمینه همکاری سیاسی دو کشور را فراهم می‌کند.»

وزیر امورخارجه ایران با بیان اینکه در حوزه‌های مختلف مشغول بررسی و مذاکره هستیم، گفت: «در زمینه جلوگیری از اخذ مالیات مضاعف، همکاری‌های فرهنگی و گفت‌وگوهای سیاسی، اسناد در دو وزارت خارجه در حال نهایی‌شدن است و بزودی این اسناد امضا می‌شود.» وی خاطرنشان کرد: «امروز همچنین درباره موضوعات منطقه‌ای، مشکلات سوریه، عراق، یمن و افغانستان صحبت کردیم و همچنین درباره ضرورت تداوم آتش‌پس در یمن، که متأسفانه با مشکلاتی مواجه شده است.»

اگر مذاکرات نهایی نشود روی منطقه تأثیر منفی می‌گذارد

همچنین در این دیدار، وزیر خارجه مجارستان تحولات خاورمیانه را نگران‌کننده خواند و گفت: «اگر مذاکرات هسته‌ای ۳+۳ و ایران نهایی نشود، شاهد تحولات مثبتي در این منطقه خواهیم بود و در غیراین‌صورت تأثیری منفی بر منطقه خواهد داشت و بدون همکاری عمل‌گرانه با ایران، موضوع پیچیده‌تر خواهد شد.» پتر سیارتو در نشست خبری مشترکی با محمدجواد ظریف ادامه داد: «ایران رویکردی باز در مذاکرات هسته‌ای داشته است و مجارستان از پایان موفقیت‌آمیز مذاکرات هسته‌ای در ۳۰ ژوئن حمایت می‌کند.» وی با بیان اینکه «خوشحالم غرب هم با گشاده‌رویی درحال همکاری با ایران است»، ابراز امیدواری کرد، ۱۶ وزیر خارجه اتحادیه اروپا از ایران بازدید کنند.

وزیر دفاع سابق آمریکا:

جنگ، جایگزین تحریم نیست

در همه تأسیسات ایران از جمله تأسیسات نظامی این کشور انجام نشود، پتانسیل زیادی برای قلب وجود دارد. سومین موضوع این است که این ایده که بتوانیم خیلی سریع تحریم‌ها را دوباره برقرار کنیم؛ یعنی پس از برداشته‌شدن تحریم‌ها توانایی اعمال دوباره آنها را داشته باشیم، یک ایده بسیار غیرواقع‌بینانه است. او می‌افزاید: به نظر من این امید بسیار غیرواقع‌بینانه است. امید رئیس‌جمهور آمریکا به این مسئله است که در یک دوره زمانی ۱۰ساله پس از برداشته‌شدن تحریم‌ها و تبدیل‌شدن ایرانی‌ها به یک سهام‌دار سازنده در جامعه بین‌المللی و رشد دوباره اقتصاد آنها، آنها ایندولوزی خود را کنار می‌گذارند و به مداخله در منطقه پایان می‌دهند. به نظر من این امید بسیار غیرواقع‌بینانه است.

جایگزین عدم توافق مجددتحریم است

وزیر دفاع سابق آمریکا در بخش دیگری از سخنان خود می‌گوید: فکر نمی‌کنیم جایگزین عدم توافق هسته‌ای با ایران، جنگ باشد. به نظر من، احتمالا دوباره به سراغ تحریم‌ها خواهیم رفت. توافق‌نامه‌ای باید با این کشور منعقد شود که به همه‌پیمانان ما اطمینان بدهد یا اینکه دست‌کم آنها را خیلی ترساند. اگر آنها (ایرانی‌ها) بخواهند پای میز مذاکره بازنگردند و به جای آن به سرعت به سمت سلاح هسته‌ای حرکت کنند، در این صورت حدس می‌زنم که این اقدام آنها نشان خواهد داد که آنها در همه این مدت قصد داشته‌چنین کاری کنند، هر چند اقدام کرده‌اند هیچ اعلام‌ای به سلاخ منقذ نداشتند. در نظر من پتانسیل دستیابی به یک توافق بهتر وجود دارد.

حمایت تکیس از هیلاری کلinton

رابرت کیتس در ادامه گفت‌وگوی خود با تلویزیون سی‌بی‌اس آمریکا درباره نامزدی هیلاری کلinton در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۶ گفت: هیلاری کلinton، وزیر امور خارجه خوبی برای آمریکا بود و نقشی مهم در تحمیل‌کردن تحریم‌های سخت‌تر علیه ایران و همراه‌کردن روس‌ها و چینی‌ها ایفا کرد تا تحریم‌های شدیدتری اعمال شود. حدود یک‌سال‌و نیم به برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری در آمریکا باقی مانده است. باراک اوباما نشان تلاش زیادی برای به‌نتیجه‌رساندن مذاکرات هسته‌ای با ایران کرده است.

کوتاه دبیلماسی

کاردار بحرین به وزارت امور خارجه فراخوانده شد

احضار درمقابل احضار

● در واکنش به احضار کاردار سفارت‌مان در بحرین، روز گذشته در غیاب سفیر بحرین، کاردار این کشور به وزارت‌امور خارجه ایران فراخوانده شد. براساس اعلام اداره کل دبیلماسی رسانه‌ای وزارت امور خارجه، «در پی اظهارات خارج از نزاکت دیپلماتیک وزیر خارجه بحرین، کاردار این کشور در غیاب سفیر، به وزارت امور خارجه احضار و مراتب اعتراض شدید جمهوری اسلامی ایران به وی ابلاغ شد.» در این دیدار بر لزوم تصحیح رفتار و گفتار دولت و مقام‌های بحرینی تأکید شد.

یکشنبه وزارت خارجه بحرین، «محمدرضا بابایی»، کاردار سفارت جمهوری اسلامی ایران در منامه را در واکنش به سخنان اخیر رهبر معظم انقلاب، فراخواند. به گزارش فارس، به نقل از پایگاه خبری «الیوم» بحرین، «عبدالله عبداللطیف عبدالله» سرپرست وزارت خارجه بحرین با اشاره به اظهارات اخیر مقام‌معظم‌رهبری در دفاع از ملت مظلوم بحرین اعلام کرد چنین اظهاراتی دخالت آشکار در امور داخلی این کشور است. وی با تأکید بر اینکه این اظهارات «با قوانین بین‌المللی و سازمان ملل در تعارض است»، گفت: «ایران باید به حاکمیت بحرین احترام بگذارد». عبدالله‌لطیف عبدالله افزود: «بحرین به حسن همسایگی با دیگر کشورها پایبند است و همواره بر گسترش روابط مثبت با همه کشورهای جهان تأکید دارد».روز گذشته هم مقام وزارت امور خارجه ایران به کاردار بحرین توصیه کرد دولت بحرین برای حل مشکلات داخلی این کشور به ریشه‌های واقعی موضوع معطوف شود و فراقتنی و ابرداد اتهام، کمکی به حل مشکلات بحرین نمی‌کند.

ادامه از صفحه ۵

گرداب تشخیص صلاحیت

به این موضوع بسیار بسیار مهم، که بیش از ۸۰ درصد مشکلات مشاوران در تشخیص صلاحیت را دربرمی‌گیرد، هیچ‌گونه اشاره‌ای نشده است؟ تردیدی نیست که سیستم موجود معیوب و خلاف آیین‌نامه مصوب هیات وزیران است. قصد و نیت هیات محترم وزیران نیز هرگز این نبوده است که مشاوران تشخیص صلاحیت‌شده قبلی را فاقد صلاحیت کنند، زیرا نه این قصد اعلام شده است و نه کشور در سال ۱۳۸۳، از نظر توسعه استانداردهایی داشته است که بخواهد چنین تغییر فاحشی را در تعیین صلاحیت مصوبه‌های مهندسی خود تجربه کند. اما، اگر بپذیریم سیاست هم‌طرزکردن مشاوران قدیمی با مشاورانی که به‌تازگی متشکل شده‌اند و هیچ‌گونه سابقه کاری ندارند، آگاهانه برخلاف آیین‌نامه هیات وزیران اتخاذ شده است -که به باور نگارنده چنین است- آن وقت پرسش این است که چه کسی از تحقیر مشاوران باسابقه و سپردن میدان توسعه کشور به تازه‌واردان، که به‌مانند مؤسسات مالی و شرکت‌های هلدینگ، قارچ‌گونه در سال‌های اخیر رشد کرده‌اند، سود می‌برد؟ چنان‌که پیداست، مجددا همان داستان قدیمی «امپراتور امروز لخت است» تکرار شده است که شرح آن در متن کامل مقاله مندرج در روزنامه شرق منبرخ پنجم خرداد سال ۹۳، به همین قلم با عنوان «آفت مناقصه: ضربه دولت دهم بر خدمات مشاوره» آمده است. در آنجا بانگ برآورده شد که دو آیین‌نامه خرید خدمات مشاوره هیات وزiran دولت‌های نهم و دهم، خلاف قانون مصوب مجلس بوده‌اند و دومی هنوز در حال اجراست. ظاهرا، نگارنده مجددا نقش آن کودک را ایفا می‌کند که بی‌توجه به قواعد بازی و تبعات آن فریاد می‌زند، آیین‌نامه تشخیص صلاحیت هیات وزiran، در حداقل هفت سال اخیر، به نادرستی و برخلاف روح آن اجرا می‌شود، که حاصل آن فلاکت مضاعف مهندسان مشاور کشور در این وانفاسی و تحریم و رکود اقتصادی است، که قصد و نیت چه بوده است، بر ما به‌درستی معلوم نیست، اما ارسال برخی پیامک‌ها که پیشنهاد خرید مهندسان مشاور قدیمی را مرتباً تکرار می‌کنند و از قضا خسته هم نمی‌شوند، نشانگر آن است که احتمالاً در شهر خبری هست و سازوکاری وجود دارد که بر همه این موانع غلبه می‌کند. اکنون، فقط یک پرسش مانده است و آن اینکه اگر این سی سال تجربه کاری ما در سخت‌ترین شرایط کشور این‌قدر بی‌ارزش است که نمی‌تواند یک رتبه دو را برای مشاورانی که از حداقل بیست سال پیش رتبه یک داشته‌اند، اخذ کند و آنها مجبور می‌شوند همچون تازه‌کاران تقاضای رتبه سه کنند، آن وقت چرا این حضرات این‌قدر به خود زحمت می‌دهند و منابع بادآورده را صرف خرید مهندسان مشاور قدیمی می‌کنند؟ آیا همین‌ها نیستند که مانع اجرای صحیح آیین‌نامه هیات وزiran شده‌اند و کرسک‌هایی با دیوال گزیدهٔ مناقصه و تشخیص صلاحیت را در فضای مهندسی کشور به پرواز درآورده‌اند تا برسر مهندسی این مملکت، آنچه بر دیگر فعالیت‌های مولد داخلی رفته است، بیاورند؟ از دولت امید البتهٔ تدبیری جز جلوگیری از نابودی کامل توان مهندسی کشور و اعتلای آن درجهت آرمان‌های استقلال‌طلبانه و عدالت‌خواهانه انقلاب بهمین انتظار نمی‌رود.